

Primele constatări ale Misiunii de Observare Promo-LEX cu referință la Referendumul local din mun. Chișinău și alegerile locale noi din date de 19 noiembrie 2017

Astăzi, 2 noiembrie, Asociația Promo-LEX a publicat [primul raport de monitorizare a referendumului local privind revocarea primarului general al municipiului Chișinău și a Alegerilor locale noi din 19 noiembrie 2017](#). Perioada de monitorizare: 4 octombrie – 1 noiembrie 2017.

Cu referire la Referendumul local privind revocarea primarului general al mun. Chișinău, o primă constatare a Misiunii de Observare Promo-LEX ține de existența unui cadru legal insuficient dezvoltat. Deși Codul Electoral conține un capitol aparte cu privire la referendumul local, Promo-LEX notează existența unor lacune precum: reglementarea insuficientă a statutului participantului la referendum; abordarea restrictivă privind categoriile de participanți la referendum; interpretabilitatea conceptului de campanie electorală în contextul referendumului; participarea militarilor în termen, a alegătorilor care dețin concomitent și viză de domiciliu și reședință etc.

Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău (CECEM) a înregistrat 2 participanți pentru referendumul local din 19 noiembrie 2017 – Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM) și Partidul Liberal

(PL). Totodată, în lumina lacunelor expuse mai sus, Promo-LEX constată că, CECEM a respins solicitarea lui Dorin Chirtoacă de a fi înregistrat ca participant la referendumul local, fiind invocate următoarele motive: încălcarea de către solicitant a prevederilor art. 41 din Codul Electoral (depunerea dosarului de înregistrare personal de către candidat) și necorespunderea cu prevederile hotărârii CEC nr. 1145 din 3 octombrie 2017 (lipsa persoanelor fizice în lista potențialilor participanți la referendumul local).

În ceea ce privește campania electorală, conform observatorilor Promo-LEX, în perioada monitorizată au fost organizate cel puțin 58 de activități de agitație (50 – PSRM, 8 – PL). Cele mai utilizate instrumente de promovare sunt întâlnirile cu alegătorii – 29 de cazuri, utilizarea publicității stradale/promoționale/on-line în activitatea de agitație – 86 de cazuri (81 – PSRM, 5 – PL). De asemenea, a fost raportat un caz ce poate fi calificat drept utilizare a resurselor administrative de către un reprezentant al PSRM.

Pornind de la activitățile desfășurate de către participanții la referendum, în prima săptămână de campanie, doar PSRM a raportat venituri de 377 000 lei și cheltuieli de 374 211,77 lei, iar PL a raportat 0 (zero) lei. Pe de altă parte, observatorii Promo-LEX au remarcat că, PSRM a desfășurat activități suplimentare de agitație electorală estimate la cel puțin 404 117 lei, inclusiv 101 861 lei pentru publicitate stradală, 260 550 lei pentru publicitate promoțională, 41 706 lei pentru remunerarea voluntarilor și altele.

În același timp, cu referire la alegerile locale noi din 19 noiembrie 2017, organizate în 10 circumscripții electorale de nivel I, Asociația Promo-LEX a constatat următoarele:

Consiliile de Circumscripție au înregistrat 29 de concurenți electorali, dintre care 4 concurenți sunt candidați independenți, iar 25 de concurenți sunt desemnați de 8 formațiuni politice, după cum urmează: PDM – 10 candidați,

PSRM – 7 candidați, PN – 2 candidați, PPRM – 2 candidați, PCRM – 1 candidat, PL – 1 candidat, PNL – 1 candidat și PPEM – 1. PDM este partidul care și-a desemnat candidați în fiecare circumscripție electorală. Cei mai mulți concurenți au fost înregistrați pentru funcția de primar al or. Sîngera (mun. Chișinău) – 6 candidați, iar cei mai puțini în c. Lăpușna (r. Hîncești) – 1 candidat.

Pentru perioada monitorizată s-a atestat un activism scăzut al concurenților electorali. Potrivit informațiilor furnizate de observatorii Promo-LEX, au fost înregistrate cel puțin 2 cazuri de agitație, în ambele fiind vorba de promovarea online a concurenților prin intermediul rețelelor de socializare (PL și PN). De asemenea, a fost raportat cel puțin un caz care poate fi calificat drept oferire de servicii în campania electorală (PL). Toate aceste situații au fost constatate în CE Sîngera.

Totodată, MO Promo-LEX a constatat diminuarea gradului de raportare financiară la CEC și CECE I. Astfel, din 12 concurenți electorali înregistrați la CEC doar 2 (PDM, PSRM) au depus rapoarte financiare pentru prima săptămână de campanie electorală (20 – 27 octombrie 2017). Doar un concurent electoral (PSRM) a declarat venituri în valoare de 3 000 lei, și respectiv – 2 739,50 lei pentru cheltuieli, celălalt concurent a raportat 0 (zero) lei. Pe de altă parte, nici un candidat independent nu a depus la CECE I rapoarte financiare sau demersuri cu privire la neefectuarea cheltuielilor.

Raportul de monitorizare nr. 1 vine și cu recomandări pentru Parlamentul Republicii Moldova, organele electorale, participanții la referendum și administrația publică locală.

Asociația Promo-LEX în cadrul Programului "Democrație, Transparență și Responsabilitate", prin componenta de educație civică și electorală organizează campania "IEȘI la VOT!" în localitățile în care se vor desfășura alegeri locale noi.

Scopul Campaniei este de a contribui la mobilizarea apolitică a alegătorilor și promovarea votului informat și conștient în rândul cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în localitățile unde au loc alegeri locale noi. Pentru primul tur de scrutin, vor fi organizate, de asemenea, dezbateri publice electorale în câteva localități ce urmează a fi selectate ulterior.

Raportul poate fi consultat [aici](#).

Misiunea de observare Promo-LEX cuprinde 5 observatori pe termen lung, care vor monitoriza procesul electoral în toate circumscripțiile electorale din Republica Moldova în perioada 4 octombrie – 19 noiembrie 2017. În ziua alegerilor, Promo-LEX va delega câte un observator pe termen scurt în fiecare secție de votare. Observatorii implicați în procesul de monitorizare semnează Codul de conduită al observatorului național independent Promo-LEX, obligându-se să acționeze operativ, cu buna-credință și în mod non-partizan.

Activitatea MOA Promo-LEX și Campania "Ieși la Vot" este susținută financiar de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate în rapoartele publice Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru mai multe detalii, contactați: Axenia Chirilov, Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare a Alegerilor Promo-LEX: GSM 060168314, e-mail: axenia.chirilov@promolex.md